

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Kerkstraat 30-32

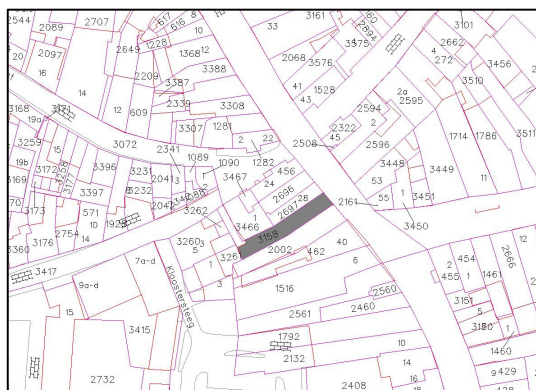
Monumentnummer : GM042

Straat : Kerkstraat
Huisnummer : 30-32
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 CN

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 3158

Naam object : ---
Bouwjaar : laatste kwart 19^e eeuw
Architect : nb
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : winkel-woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 22-03-2013
Datum aanwijzing : 19-11-2013

Situering

Pand gelegen aan de Kerkstraat centraal in de historische binnenstad van Doesburg. Het pand staat met de voorgevel aan de straat aan het trottoir.

Opbouw

Tweelaags pand met voor- en achterhuis op rechthoekige plattegrond. Het pand heeft een begane grond, een eerste verdieping en een zolder onder een zadeldak. De aanwezigheid van een kelder kon niet worden vastgesteld.

Historie

De Kerkstraat maakt deel uit van de vroegste stadsuitleg uit de eerste helft van de dertiende eeuw. Het deel ten zuiden van de Kloosterstraat zal bij de stadsuitleg rond 1343 zijn ontstaan. De straat functioneert vanouds als verbinding tussen de Koepoortstraat en Ooipoortstraat, feitelijk de hoofdas van de historische stad.

Beknopte bouwgeschiedenis

In de kern veertiende-eeuws huis dat oorspronkelijk een hoge begane grond heeft gehad met een zolder. De datering wordt ingegeven door sporen van een vloer in de rechter bouwmuur, halverwege de hoogte van de huidige eerste verdieping, die wijzen op een hoge begane grond. Deze hoogte is in overéénstemming met de positie van de dichtgemetselde vensters in de achtergevel, zodat geconcludeerd mag worden dat zijgevel en achtergevel bij één en de zelfde bouwfase horen. In het metselwerk van de achtergevel zijn klezoren toegepast als hoekoplossing bij de vensters en deze telt 88-90 centimeter voor 10 lagen, een maat die in bijv. Zutphen archeologisch en bouwhistorisch is gedateerd in de eerste helft van de 14e eeuw. De vormgeving van de achtergevel met de licht getoogde, afsluitende rollagen en halfsteens uitgemetselde schoorsteen is bekend van de in de veertiende eeuw gedateerde uitbouw van de Commanderie, zichtbaar vanaf de Heerenstraat en is ook bekend van bouwhistorisch onderzoek in Zutphen (o.a. Groenmarkt 33, dendrochronologisch gedateerd 1356). Een sluitende datering is evenwel moeilijk vast te stellen daar de historische kapconstructie niet meer voorhanden is.

Het pand is vermoedelijk in de zeventiende eeuw uitgebreid met het bestaande achterhuis, waarvan bij een verbouwing de eiken sporen zijn hergebruikt. Het voorhuis is vervolgens in de negentiende eeuw verbouwd, waarbij een eerste verdieping is gerealiseerd en de voorgevel is vervangen. In 1889 is een winkelpui aangebracht die in 1917 werd aangepast en in 1961 is verwijderd tijdens een grote verbouwing van de winkel. In 1990 is de begane grond samengetrokken met nummer 28. In 1999 is een historiserend puiontwerp gerealiseerd. Aan de achterzijde is in 2005 een kap van een bij de winkel getrokken schuur gesloopt.

Exterieur

Het huis heeft een drie vensterassen brede, van bakstenen gemetselde voorgevel. De begane grond heeft een pandbrede, historiserend vormgegeven houten winkelpui uit 1999 bestaande uit een kader van gecanneluurde pilasters op basementen die een hoofdgestel dragen. Binnen dit kader is een moderne vulling geplaatst.

De drie zesruits schuifvensters op de verdieping hebben houten lekdorpels en worden ontlast met strekse bogen. De onderramen hebben vier, de bovenramen twee ruiten, gevat in houten roeden. De gevel wordt afgesloten met een hoofdgestel bestaande uit een architraaflijst, een vlak houten fries en een kroonlijst, die is uitgevoerd als een plansiergoot op klossen. Het dakschild boven de goot is belegd met grijs gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen, waarin een dakkapel is opgenomen met flauw hellend zadeldak en twee enkelruits draairamen.

De achtergevel van het achterhuis komt deels uit boven het platte dak van de aanbouw aan de achterzijde en is voorzien van horizontaal getimmerde rabatdelen waarin een

gesloten, multiplex deur toegang geeft tot de eerste verdieping van het pand. Deze gevel wordt afgesloten door een kunststof mastgoot en een dakschild met rood gebakken oude holle pannen.

Interieur

Kelder: Afgaande op de beschikbare bouwtekeningen heeft het pand een kelder, maar deze is niet toegankelijk en niet bezocht.

Begane grond: Door de aanwezige winkelinrichting is de constructie en eventueel aanwezige oudere afwerkingen nergens in het zicht. Er is sprake van een ongedeelde ruimte die is doorgebroken met het rechter buurpand op nummer 26-28.

Eerste verdieping: Wordt bereikt via een houten steektrap naar de verdieping van Kerkstraat 28 om vervolgens van daar via het platte dak aan de achterzijde toegang te kunnen krijgen tot een deur in de achtergevel van Kerkstraat 30-32. De verdieping bestaat uit een ruimte in het achterhuis en een woningindeling in het voorhuis. De constructie is hier nergens in het zicht.

Het woonhuis bestaat uit twee kamers aan de voorzijde, een hal met opgang naar boven en een gang naar het toilet rechts. Aan de achterzijde een kamer die toegang geeft tot het achterhuis. Paneeldeuren met architraaflijsten geven toegang tot de vertrekken aan de voor- en achterzijde. Deze zijn net als de overloop gedekt met een ongedecoreerd stucplafond. De kamer rechtsvoor is voorzien van een betegelde schouw. Achter de deels verwijderde wandbespanning is de uit kloostermoppen gemetselde rechter zijmuur zichtbaar met bouwsporen van een ophoging. Achter dit vertrek is een toilet met gang gesitueerd. Een opgeklampte delendeur geeft toegang tot het toilet. Achter een houten wand en een opgeklampte delendeur is de grenen trap met een kwart aan de bovenzijde naar de zolder gesitueerd.

Vanuit het vertrek aan de achterzijde voert een doorgang door de achtergevel naar het enkele vertrek op de eerste verdieping van het achterhuis. De vloer bestaat uit grenen, gespijkerde vloerdelen, gelegd haaks op de achtergevel. De enkelvoudige grenen zolderbalklaag is vrij in het zicht en bezit sporen van een historische rode verflaag. De zoldervloer is in het verleden vervangen.

Zolder voorhuis: de kapconstructie is uitgevoerd als sporenkap van machinaal gezaagd, rechthoekig naaldhout. De kap is in het laatste kwart van de twintigste eeuw integraal vervangen. De gevel tussen voor- en achterhuis is aan de voorzijde voorzien van een gemetseld schoorsteenkanaal.

Zolder achterhuis: een uitschuiftrap geeft vanuit het vertrek op de eerste verdieping toegang tot de zolder toegang tot de vliering. De kapconstructie is hier in het zicht en bestaat uit een sporenkap van hergebruikt eikenhout. Vanuit de zolder is de achtergevel van het voorhuis in het zicht en deze is gemetseld in kloostermoppen in staand verband. Centraal is in verband met de gevel een schoorsteen uitgemetseld. Links en rechts zijn een venster met luikspanning uit de bouwtijd aanwezig, beide ontlast met een als segmentboog gemetselde rollaag. Het linker venster is in het verleden vergroot tot een doorgang die met een eiken latei wordt ontlast. De gevel is voorzien van de dakmoet van de lagere voorganger van het huidige achterhuis, waarvan het hout zal zijn hergebruikt voor de huidige constructie.

Bouwdossiers

1889	bouw winkelpui
05-07-1917	wijziging winkelpui voor mej. Krebbers
23-11-1961	verbouwing winkel en pui
15-04-1980	verbouwing winkel en doorbraak naar nummer 28
12-11-1990	verbouwing winkel en samenvoeging met nummer 28
01-03-1999	nieuwe winkelpui (historisering)
23-06-2005	sloop kap achterzijde en uitbreiding winkel

Literatuur

- Niet bekend

Waardering

Het pand dateert in de kern zeer waarschijnlijk uit de veertiende eeuw en is in hoofdopzet en gevelarchitectuur herkenbaar bewaard gebleven.

Leidend voor de waardebeoordeling zijn de architectuur en historische bouwmassa in combinatie met de ligging in de straatwand.

Pand van belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het huis is architectuurhistorisch van belang vanwege de sobere, maar hoogwaardig in baksteenklassicisme uitgevoerde gevel.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden in de directe omgeving.

Het pand is cultuurhistorisch van belang vanwege het bewaard gebleven historische casco en in het bijzonder de bewaard gebleven veertiende-eeuwse achtergevel van het hoofdhuis